

Verksamhetsplan för kulturnämnden 2024–2026

Antagen av nämnd: Kulturnämnden

Datum: 2023-03-29, § 47

Dokumentet gäller från: 2024-01-01

Dokumentansvarig: Kulturnämndens ordförande, förvaltningschef

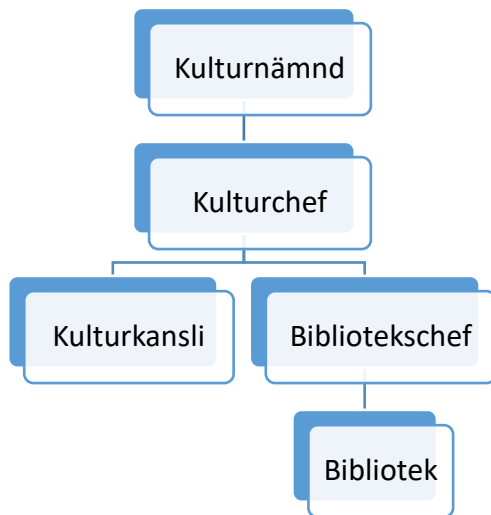
Innehåll

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente	3
1.1 Organisationsbeskrivning	3
1.2 Uppdragets omfattning	3
2. Verksamhetsåren 2024-2026	4
2.1 Strategier och metoder	4
3. Utmaningar och framtida utveckling	5
4. Nämndens mål	5
4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (Kvalitet)	5
4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)	6
4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)	6
4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)	7
5. Nämndens Ekonomi	8
5.1 Driftbudget 2024 samt plan 2025-2026	8
5.2 Investeringsbudget 2024 samt -plan 2025-2028	8
6. Nämndens HR	8
7. Nämndens viktigaste nyckeltal	9
8. Sammanfattning	9

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Nämnden svarar för den allmänskulturella verksamheten och kommunens folkbibliotek.

1.1 Organisationsbeskrivning

1.2 Uppdragets omfattning

Kulturnämnden representerar kulturbenet i Gummifabrikskonceptet och deltar aktivt i samverkan inom huset. Därmed fungerar nämnden som en länk mellan Gummifabrikens övriga verksamhet och den kommunala organisationen.

Kulturnämnden ansvarar för folkbibliotekens verksamhet. Den styrs av den nationella bibliotekslagen, som ligger till grund för den regionala och den kommunala biblioteksplanen. Biblioteken har ett omfattande samarbete med barn- och utbildningsförvaltningen när det gäller att inspirera barn och unga till läsning. Biblioteken i Rydaholm, Bor, Bredaryd och Forsheda är också skolbibliotek. Det finns även en bokbil som främst används till förskolebesök. Andra grupper utöver barn och unga som ges hög prioritet är personer med funktionsnedsättning och kommuninvånare med annat modersmål än svenska.

Kulturnämnden ger bidrag till föreningar och stiftelser inom kulturområdet samt till studieförbunden. Årligen delas tre kulturstipendier ut.

Kulturnämnden har en egen programverksamhet som speglar olika konstarter och kulturyttringar i samhället, ofta i samverkan med andra aktörer.

Kulturnämnden köper in och förvaltar konsten i såväl det offentliga rummet som i kommunala lokaler. Enprocentsregeln för konstnärlig gestaltning tillämpas vid ny-, till- och ombyggnation.

Kulturnämnden arbetar med att bevara och tillgängliggöra kulturarvet i samverkan med bland annat hembygdsrörelsen och Jönköpings läns museum.

2. Verksamhetsåren 2024–2026

2022 var året då kulturen återstartade efter pandemin. Successivt har allt fler besökare hittat tillbaka till biblioteken och publiken har återvänt till arrangemangen. Gummifabriken har återinträtt på den succéresa som fick ett så abrupt avbrott i mars 2020.

Återstarten är inte fullbordad, utan fortsätter under planperioden. Det sker samtidigt som en ny tuff utmaning har dykt upp: den ekonomiska krisen som redan märkts av i form av ökade kostnader. Hårt, målmedvetet och långsiktigt arbete kommer att krävas under de kommande åren.

2.1 Strategier och metoder

Arbetet med att skapa en likvärdig biblioteksservice i hela kommunen tar ordentlig fart under 2023 och kommer att prägla verksamheten de kommande åren. Filialerna i Rydaholm, Bor och Forsheda görs om till meröppna bibliotek, vilket innebär att besökare kan komma till biblioteket även på obemannade tider med hjälp av kod och passerkort. Biblioteket i Bredaryd har öppnat i nya centrala lokaler och blir även det meröppet.

Försöken med bybibblor fortsätter där olika modeller prövas och utvärderas i samverkan med invånarna på respektive plats. Än så länge finns bybibblor i olika varianter i Nydala, Dannäs, Fryele och Ohs. Bybibblorna är olika former av hämtställen dit du kan få beställda böcker levererade och återlämna böcker. Bybibblorna och de meröppna filialerna kompletteras med hemleveranser till de som av olika anledningar inte kan ta sig till ett bibliotek samt av det digitala biblioteket.

På vissa håll kan en samordning mellan bybibblor och skolbibliotek vara en möjlighet. Skärpta lagkrav är att vänta gällande skolbiblioteken och här behöver skol- och folkbiblioteken arbeta tillsammans.

Därför kommer en skolbiblioteksutredning att genomföras tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen under planperioden, med syfte att finna synergier och skapa bästa möjliga biblioteksverksamhet för såväl skolelever som övriga biblioteksbesökare.

Den gamla biblioteksbusen med fast turlista avvecklas. Med hjälp av bidrag från Statens kulturråd har en bokbil köpts in. Den kan ha många olika användningsområden, men är i första hand avsedd för besök på förskolor så att alla barn i kommunen kan erbjudas en likvärdig biblioteksservice. Därigenom skapas förutsättningar att ge alla barn goda läsvanor som hjälper dem att klara framtida studier och yrkesliv.

På kort sikt kommer omstruktureringen av biblioteksverksamheten att medföra ökade arbetsinsatser och kostnader, men när planperioden är slut kommer Värnamo kommun ha en biblioteksverksamhet som är mer kostnadseffektiv och bättre för de allra flesta kommuninvånare.

Tillsammans med kulturskolan fortsätter arbetet med att bredda utbudet och att nå fler barn och unga. Det sker bland annat genom nya kurser och workshoppar och en gemensam satsning på kultur i skolorna inom bland annat kulturarv och film. En kulturarvstrappa garanterar att alla barn på ett likvärdigt sätt får möta kulturarvet genom skolan.

Arbetet med att nå fler unga får värdefull draghjälp ungdomscoachen som är anställd av kulturförvaltningen, men jobbar över hela kommunen med alla förvaltningar. Han arbetar bland annat med KulturCrew, ett regionalt projekt som hjälper unga att arrangera olika kulturevenemang.

Dansen är en av de allra största fritidsaktiviteterna bland barn och unga i Värnamo kommun. Satsningen på att med hjälp av en deltidstjänst som dansutvecklare stärka sambandet med dansen som professionell scenkonst har varit lyckosam. Värnamo kommun är en samarbetspart i det regionala projektet Dans Spira Extended, där nyutexaminerade dansare kan få en första anställning. Arbeta pågår med att permanenta projektet som sträcker sig till och med 2024. En överenskommelse finns med Smålands Musik och Teater om att utreda förutsättningarna för att göra Värnamo till ett regionalt centrum för dansen som scenkonst.

Vandalorum går med publikrekord i ryggen in i en spännande fas med utveckling av utemiljön och en planerad utbyggnad. Det är viktigt att kommunen agerar samlat för att stödja verksamhetens

utveckling. Även Smålands konstartiv har en spännande utveckling, där ett nytt avtal med Region Kronoberg och Region Jönköpings län garanterar mer stabila ekonomiska förutsättningar för stiftelsen.

Med Värnamo Filmhistoriska Festival befäster Värnamo sin position som kulturkommun och destination. Det ökar attraktiviteten för hela regionen, samtidigt som det är en nationell angelägenhet för Sveriges alla filmintresserade. Projektmedel finns för åren 2022–2024, så under planperioden behöver en permanent finansiering säkras.

3. Utmaningar och framtida utveckling

Kulturpolitik handlar inte främst om att få ut så mycket kultur som möjligt för pengarna, utan om att få ut så mycket olika kultur som möjligt. Om att skapa så goda förutsättningar som möjligt för en mångfald av kulturella uttryck där prövande, nyskapande misslyckande och ibland till och med ineffektivitet bejakas. Det handlar om demokrati, yttrandefrihet och att vi ska få möjlighet att utvecklas och växa som människor – omistliga värden i en kommun som vill vara den mänskliga tillväxtkommunen.

Med det sagt så ska naturligtvis den löpande verksamheten bedrivas så att kulturen når så många människor som möjligt. De befintliga resurserna måste användas på ett klokt sätt, något som blir än viktigare när kommunens budget inte växer i samma takt som invånarnas antal och krav på välfärden. Ett sätt att möta detta är ökad samverkan mellan kommunerna, att hitta samarbete kring avtal, upphandlingar, kompetensutveckling och andra områden där kostnaderna kan minskas genom att gå samman. Som ett led i detta har en utredning om ökad samverkan mellan folkbiblioteken i Jönköpings län genomförts. Den börjar redan få genomslag på mindre områden, men de verkligt stora effekterna kan uppnås på fem-tio års sikt.

Men de största utmaningarna är kanske inte de ekonomiska. Utlåningen av fysiska böcker minskar, men det innebär inte att biblioteken blir mindre viktiga när det gäller läsfrämjande och kunskapsförmedling. Tvärtom. Bibliotekens roll förändras, men de är minst lika betydelsefulla för medborgarna och spelar en viktig funktion i samhället. Detta blev extra tydligt under pandemin, precis som behovet av att minska det digitala utanförskapet.

Biblioteken och kulturen får en allt viktigare roll i tider av polarisering, fake news, bristande källkritik och ifrågasättande av de demokratiska värderingar som vi länge har tagit för givna. Här kan biblioteken i än högre utsträckning bli demokratiska mötesplatser och kulturen en brygga mellan människor. Detsamma gäller Gummifabriken, som är mer än ett hus. Gummifabriken bär en idé om kulturens roll i samhällsbygget och symboliserar tron på en ljus framtid för Värnamo kommun. Ett hus som gör det roligare att bo i Värnamo, som får oss att mötas och må bättre. Gummifabriken och kulturen bidrar till att fler vill bo i och besöka Värnamo kommun.

4. Nämndens mål

4.1 Grunduppdrag av god kvalitet för den vi är till för (kvalitet)

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för de vi är till för

Det visar verksamhetens nytta för medborgaren. Vi får ett underlag för verksamhetsutveckling, att vi följer och säkrar verksamhetens kvalitet.

Det ger goda underlag till ledning och nämnd för beslut om resurser och insatser.

Kvalitetsmål formuleras utifrån respektive nämnds/bolags grunduppdrag i förhållande till medborgarna.

Nämndernas och bolagens kvalitetsmål, för sitt grunduppdrag, ska visa god måloppfyllelse inom ekonomiskt givna budgetram.

Nämndsmål: Att främja kvalitet och konstnärlig förnyelse inom olika kulturformer. Att medverka till att utveckla Gummifabriken som hus och idé.					
	Tidigare år	Nuläge	Målnivåer		
Indikatorer	2022	2023	2024	2025	2026
Vad tycker du om bibliotekens utbud när det gäller böcker och tidskrifter? Andel positiva*	96	96	Mäts ej	96	Mäts ej
Vad tycker du om bibliotekens digitala utbud när det gäller böcker och tidskrifter? Andel positiva*	93	94	Mäts ej	95	Mäts ej
Vad tycker du om bibliotekens utbud när det gäller aktiviteter? (t ex bokklubbar, författar-besök, sagostunder, utbildning) Andel positiva*	**	80	Mäts ej	82	Mäts ej
Vad tycker du om det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen? Andel positiva*	67	70	Mäts ej	72	Mäts ej
Vad tycker du om kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet? Andel positiva*	70	72	Mäts ej	74	Mäts ej
Antal aktiviteter som genomförs tillsammans med annan aktör i Gummifabriken.	62	60	65	70	70

*Resultat från SCB:s medborgarundersökning som genomförs vartannat år. Både frågorna och mätskalan gjordes om inför 2021 års mätning, varför nya indikatorer och målnivåer har fått sättas. För 2022 anges siffrorna från 2021 års mätning.

**För få svarande för att resultatet för Värnamo kommun ska redovisas av SCB.

4.2 Klimatsmarta val underlättas (Klimat)

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Klimatet är vår viktigaste framtidsfråga, där allas insats behövs och är viktig. Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.

Externt: Kommunens medborgare, företag, föreningar och besökare har stora möjligheter att leva och bedriva verksamhet klimatsmart.

Internt: Värnamo kommun minskar sin klimatpåverkan inom områdena resande och energianvändning.

Nämndsmål: Att öka medborgarnas och medarbetarnas medvetenhet om frågor som rör klimat och miljö.					
	Tidigare år	Nuläge	Målnivåer		
Indikatorer	2022	2023	2024	2025	2026
Antal mil med poolbil/egen bil i tjänsten.	792	800	800	800	800

4.3 Medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling (Delaktighet)

DELAKTIGHET - medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Vi vill kommunicera och ge återkoppling avseende mål, resultat och kvalitet. Vi vill att medborgare och medarbetare ska ha möjlighet att påverka kommunens utveckling.

Externt mål: Värnamo kommun kommunicerar och för dialog om mål och resultat med sina medborgare.

- Medborgare får svar på sina frågor
- Medborgarna har möjlighet att påverka kommunens utvecklingsarbete

Internt mål: Verksamhetsuppföljning av mål, resultat, kvalitet, personal och ekonomi rapporteras sammanhållet.

- Medarbetarna är insatta i målen för sin arbetsplats och Värnamo kommuns målstyrning
- Medarbetarna är delaktiga i arbetet

Nämndsmål:

Att främja allas möjlighet till kultur och bildning, oavsett ålder, bakgrund och förutsättningar.
Att utveckla biblioteken som mötesplatser och arenor för demokrati.

Indikatorer	Tidigare år	Nuläge	Målnivåer		
	2022	2023	2024	2025	2026
Antal arrangemang utanför Värnamo tätort.	131	130	130	130	130
Antal besök på stadsbiblioteket.	134 123	145 000	150 000	155 000	160 000

4.4 Arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver (Kompetensförsörjning)

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Genom samverkan kan Värnamo kommun och andra arbetsgivare rekrytera och behålla medarbetare. Medarbetare, vars erfarenheter och kompetens tas till vara och utvecklas, trivs och stannar.

Externt: Värnamo kommun samverkar aktivt med externa aktörer för att främja och underlätta rekrytering för alla arbetsgivare i kommunen.

Människors erfarenheter och kompetens tas tillvara.

Internt: Som en attraktiv arbetsgivare utvecklar och behåller vi våra medarbetare. Värnamo kommun upplevs som en attraktiv arbetsplats.

Nämndsmål:

Att främja digital delaktighet hos medborgare och medarbetare.

Indikatorer	Tidigare år	Nuläge	Målnivåer		
	2022	2023	2024	2025	2026
Totalt antal sidvisningar på kulturförvaltningens webbsidor.*	-	65 000	68 000	70 000	72 000
HME - Hållbart medarbetarengagemang	66	78	Mäts ej	80	Mäts ej

*Antal sidvisningar kunde inte mätas 2022, då Google analytics inte får användas längre och ny mätmetod är tillgänglig först 2023.

5. Nämndens Ekonomi

5.1 Driftbudget 2024 samt plan 2025–2026

Kulturnämndens preliminära driftbudgetramar för år 2024 är 35,4 miljoner kronor, för år 2025 34,8 miljoner kronor och för år 2026 34,9 miljoner kronor.

DRIFTVERKSAMHET	Bokslut	Bokslut	Budget	Prel	Prel	Prel
<i>Nettobelopp i miljoner kronor med en decimal</i>	2021	2022	2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Nämnd- och styrelseverksamhet	0,5	0,5	0,7			
Konsument-/energirådgivning	0,1	0,1	0,1			
Allmän kulturverksamhet, övr	5,7	5,8	6,2			
Bibliotek	18,1	19,0	20,2			
Kostnadsfördeln kulturförv	7,1	8,1	8,5			
TOTAL NETTOKOSTNAD	31,5	33,5	35,7	35,4	34,8	34,9

5.2 Investeringsbudget 2024 samt -plan 2025–2028

Kulturnämndens investeringsbudgetförslag för år 2024 är 5,1 miljoner kronor.

Kulturnämndens förslag till investeringsplan för åren 2025–2028 är totalt 10,1 miljoner kronor.

Projektnamn/Projektgruppering		Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
<i>Belopp i miljoner kronor med en decimal</i>	<i>Projektblad nr</i>	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Inventarier/It-utrustning</i>	KN 001	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
<i>It-utrustning</i>	KN 002	0	0	0	0	0
<i>Konstanslag</i>	KN 004	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
<i>Biblioteksfilialer, bokbil och bybibblor</i>	KN 006	2,0	0,6	0,4	0,0	0,0
<i>Konstnärlig gestaltning KN/TU</i>	KN 003	2,5	2,9	1,2	1,2	1,2
<i>Konstnärlig gestaltning TU</i>	KN 007	0	0	0	0	0
SUMMA INVESTERINGAR		5,1	4,1	2,2	1,9	1,9

6. Nämndens HR

Två visstidsanställningar har övergått i tillsvidareanställningar. Dessa finansieras till största delen med externa medel och ramutökning. Sjukfrånvaron ligger på en låg nivå. Eftersom förvaltningen har så pass få anställda, får enstaka sjukskrivningar stor påverkan på den totala sjukfrånvaron.

Övertidskostnaden har ökat främst beroende på en större utbetalning i samband med pensionsavgång, men ligger på en fortsatt låg nivå.

Samtliga väntade pensionsavgångar de kommande fem åren avser biblioteksassistenter.

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	24	27	+3
Tillsvidareanställda, årsarbetare	23	26	+3
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	3	1	-2
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	3	1	-2
Andel kvinnor, %	83,3	81,5	-1,8 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	96,6	96,9	+0,3 procentenheter

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Övertid exklusive PO, tkr*	6	30	+24
Övertid, timmar**	15	64	+49
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	28	2	-26

Fyllnadstid, timmar**	96	46	-50
Timlön exklusive PO, tkr*	164	254	+90
Timlön, timmar**	1 233	1 604	+371
Personalkostnad exklusive PO och pension, tkr*	12 760	14 717	+1 957

*Kostnader enligt bokföringen per 2022-12-31 som avser timmar utförda december 2021-november 2022 (12 månader). I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2021-november 2022 (12 månader).

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Sjukfrånvaro, % *	5,86	3,85	-2,01 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	46,88	40,93	-5,95 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	129	130	+1

*Sjukfrånvarotid januari 2022-november 2022. I förvaltningsberättelsen finns information om sjukfrånvarotid januari 2022-december 2022.

**Kostnader enligt bokföringen per 2022-12-31. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

	2021-12-31	2022-12-31	Förändring
Personalomsättning, %	8,4	15,5	+7,1 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, %	8,4	11,6	+3,2 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska	0	1	+1

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Antal	1	2	0	0	1

*Avser tillsvidareanställda.

7. Nämndens viktigaste nyckeltal

Nyckeltal	2021	2022	2023
Antal utlån	149 115*	165 147	165 000
Andel utlån barn/ungdom av totala antalet utlån	53%	55%	60%
Antal arrangemang	644	826	800

*Helt stängt 1–17 januari 2021. Begränsade öppettider 18 januari-30 september 2021.

8. Sammanfattning

Arbetet med att skapa en likvärdig biblioteksservice i hela kommunen innebär att verksamheten under ett par år genomgår en omstrukturering. Filialerna blir mer öppna bibliotek medan försöken med bybibblor fortsätter och utvärderas. Den gamla biblioteksbussen med fast turlista avvecklas och en bokbil främst avsedd för förskolebesök köps in och etableras. Därtill fortsätter hemleveranser och de digitala bibliotekstjänsterna utvecklas ytterligare. Samverkan mellan länets folkbibliotek ska öka under planperioden samtidigt som samverkan mellan kommunens folk- och skolbibliotek ska utredas. I samverkan med kulturskolan fortsätter arbetet med att utveckla en kulturarvstrappa och att göra Värnamo till ett regionalt centrum för dansen som scenkonst.

Värnamo Filmhistoriska Festival fortsätter att utvecklas och övergår efter projektiden i en permanent verksamhet.

Vi kan se fram emot ett djärvt kulturliv som fortsätter utvecklas och överraska i den mänskliga och modiga tillväxtkommunen Värnamo!